

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.011.01.2019

Pani
Katarzyna Minczykowska-Targowska
„Dorotkowo” Fundacja na rzecz Doroty Targowskiej
i Jej Przyjaciół
ul. Szosa Chełmińska 254-258
87-100 Toruń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/042 Realizacja zadań zleczanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych organizacjom pozarządowym

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	„Dorotkowo” Fundacja na rzecz Doroty Targowskiej i Jej Przyjaciół, ul. Szosa Chelmińska 254-258, 87-100 Toruń ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Katarzyna Minczykowska-Targowska, Prezes, od 21 grudnia 2009 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Wykonanie dotowanych zadań i uzyskanie zakładanych efektów. 2. Przestrzeganie zasad wykorzystania środków.
Okres objęty kontrolą	Od początku 2017 r. do połowy 2019 r. oraz okres wcześniejszy, jeżeli obejmował on przyznanie lub przekazanie środków, których rozliczenie nastąpiło w terminie objętym kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler	Marcin Mościcki, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/96/2019 z 27 czerwca 2019 r. (akta kontroli str. 1, 6, 9)

¹ Dalej: „Fundacja” lub „Dorotkowo”.

² Dalej: „Prezes”.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2017-2019 Fundacja zgodnie z podpisanymi umowami zrealizowała zadania zlecone jej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych⁵. W trzech skontrolowanych projektach osiągnięte zostały zakładane cele, wyrażone wskaźnikami nakładu, produktu i rezultatu.

Fundacja prawidłowo sfinansowała i rozliczyła koszty kwalifikowalne w ramach objętych kontrolą projektów. Właściwie i w wymaganej wysokości wniesiono wkład własny. Złożone przez Fundację sprawozdania sporządzone zostały na podstawie prowadzonej ewidencji księgowej. Personelowi projektu oraz podwykonawcom zlecano zadania z zachowaniem wymaganej przez PFRON zasady konkurencyjności. Stwierdzona nieprawidłowość w jednym z skontrolowanych projektów dotyczyła braków w opisach kart pracy wolontariuszy, wymaganych umową z PFRON.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykonanie dotowanych projektów i uzyskanie zakładanych efektów

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą Fundacja zrealizowała trzy projekty w ramach zadań zleconych przez PFRON, na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁷:

- „Z Dorotkowem łatwiej. Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (Edycja 2017-2019)”⁸, umowa nr ZZO/000195/02/D z 26 maja 2017 r., budżet projektu określono na 2 083 489,05 zł, z tego kwota przyznanego dofinansowania wynosiła 1 872 046,25 zł (co stanowiło 89,9% budżetu), projekt prowadzony był od 1 kwietnia 2017 r. do 31 marca 2019 r.;
- „Do świata z Dorotkowem”. Rehabilitacja dzieci i młodzieży obciążonych anomaliami genetycznymi (2017-2019)”⁹, umowa nr ZZO/000180/02/D z 14 kwietnia 2017 r., budżet projektu określono na 3 883 974,02 zł, przyznane dofinansowanie wynosiło 3 686 721,02 zł (94,9%), projekt prowadzony był od 1 marca 2017 r. do 31 marca 2019 r.;
- „Dorotkowe wsparcie na starcie. Rehabilitacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, w szczególności obciążonych Trisomią 21.”¹⁰, umowa nr ZZO/000216/02/D z 21 grudnia 2017 r., budżet projektu określono na 377 280,00 zł, przyznane dofinansowanie wynosiło 356 480,00 zł (94,5%), projekt prowadzony był od 2 stycznia 2018 r. do 31 marca 2019 r.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: „PFRON”.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1172 ze zm.

⁸ Dalej: „Projekt Z Dorotkowem łatwiej”.

⁹ Dalej: „Projekt Do świata z Dorotkowem”.

¹⁰ Dalej: „Projekt Dorotkowe wsparcie na starcie”.

Wszystkie ww. projekty zrealizowane zostały w ramach drugiego kierunku pomocy¹¹ tj. zwiększenia samodzielności osób niepełnosprawnych.

(akta kontroli str. 28-43, 137-143, 244-261, 351-367, 504-510)

Przedmiotem projektu „Z Dorotkowem łatwiej” było prowadzenie rehabilitacji ciągłej osób niepełnosprawnych obciążonych anomaliami genetycznymi, w szczególności Trisomią 21, w placówce: w postaci przeprowadzania indywidualnych zajęć: logopedyczno-pedagogicznych, ruchowych, rewalidacyjnych, logopedycznych z wykorzystaniem Biofeedback¹² oraz grupowych zajęć: teatralno-tanecznych, dla dzieci do lat 3 i opiekuńczych oraz realizację dowozów osób niepełnosprawnych na miejsce prowadzenia zajęć.

Przedmiotem projektów „Do świata z Dorotkowem” oraz „Dorotkowe wsparcie na starcie” było prowadzenie rehabilitacji ciągłej niepełnosprawnych dzieci i młodzieży, w szczególności obciążonych Trisomią 21, a także innymi anomaliami genetycznymi lub chorobami neurologicznymi. Rehabilitacja ta była prowadzona w postaci indywidualnych zajęć logopedyczno-pedagogicznych oraz ruchowych.

Projekt „Z Dorotkowem łatwiej” skierowany był do osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie powiatu toruńskiego. Natomiast projekt „Dorotkowe wsparcie na starcie” skierowany był do osób niepełnosprawnych zamieszkałych w czterech województwach¹³, a „Do świata z Dorotkowem” w pięciu¹⁴ - w pierwszym roku realizacji, a w drugim – w sześciu województwach¹⁵.

(akta kontroli str. 47-49, 148-152, 266-270, 371-374, 515-518)

W projekcie „Z Dorotkowem łatwiej” uczestniczyło w pierwszym roku jego realizacji 41¹⁶ beneficjentów ostatecznych¹⁷ oraz 47 BO¹⁸ w drugim roku realizacji. W projekcie „Do świata z Dorotkowem” było to odpowiednio 104¹⁹ i 109 BO, a w jednorocznym projekcie „Dorotkowe wsparcie na starcie” uczestniczyło 17²⁰ BO. Liczba beneficjentów uczestniczących w poszczególnych projektach była zgodna z liczbami podanymi w umowach z PFRON oraz złożonych przez Fundację sprawozdaniach z realizacji tych projektów. Liczby te znajdowały potwierdzenie w prowadzonych przez Fundację dla każdego projektu rejestrach ich uczestników. Nie wystąpiła sytuacja, aby ten sam beneficjent uczestniczył w więcej niż jednym projekcie.

(akta kontroli str. 603-604, 606, 608-610, 615-617)

---

¹¹ Kierunki pomocy określone zostały w „Zasadach wspierania realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, zleczanych organizacjom pozarządowym przez PFRON”, opublikowanych na stronie internetowej PFRON pod adresem: <https://www.pfron.org.pl/organizacje-pozarządowe/projekty-i-konkursy-dla-organizacji-pozarządowych/zadania-zlecane-konkurs/samodzielni-i-skuteczni-konkurs-42017/zasady-wspierania-realizacji-zadan-z-zakresu-rehabilitacji-zawodowej-i-społecznej-osob-niepełnosprawnych-zleczanych-organizacjom-pozarządowym-przez-pfron/>.

¹² Metoda terapii, polegająca na podawaniu pacjentowi sygnałów zwrotnych o zmianach stanu fizjologicznego jego organizmu, dzięki czemu może on nauczyć się świadomie modyfikować funkcje, które normalnie nie są kontrolowane świadomie, np. fale mózgowe, opór elektryczny skóry, napięcie mięśni itp.

¹³ Kujawsko-pomorskim, mazowieckim, pomorskim i wielkopolskim.

¹⁴ Kujawsko-pomorskim, mazowieckim, pomorskim, śląskim i wielkopolskim.

¹⁵ Dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, mazowieckim, pomorskim, śląskim i wielkopolskim.

¹⁶ Pierwotną liczbę beneficjentów zwiększono Aneksem nr 1 z 2 lutego 2018 r. z 40 do 41.

¹⁷ Dalej: „BO” lub „uczestnik projektu” lub „beneficjent”.

¹⁸ Pierwotną liczbę beneficjentów zwiększono Aneksem nr 3 z 29 stycznia 2019 r. z 45 do 47.

¹⁹ Pierwotną liczbę beneficjentów zwiększono Aneksem nr 1 z 13 lipca 2017 r. oraz Aneksem nr 2 z 82 do 104.

²⁰ Pierwotną liczbę beneficjentów zwiększono Aneksem nr 2 z 5 marca 2018 r. z 16 do 17.

W wypadku projektu „Z Dorotkowem łatwiej” udzielono jego uczestnikom łącznie 29 012 godzin wsparcia²¹, „Do świata z Dorotkowem” - 46 105²² oraz „Dorotkowe wsparcie na starcie” - 4 223²³.

(akta kontroli str. 111, 218-220, 344, 439, 538)

W każdym z realizowanych projektów Fundacja uzyskiwała od beneficjentów²⁴ poświadczenie korzystania przez nich z udzielonego wsparcia, zgodnie z § 7 ust. 5 umów zawartych z PFRON.

(akta kontroli str.618, 620, 623)

Fundacja na swojej stronie internetowej publikowała informacje o prowadzonych projektach, w zakresie zgodnym z wymogami umów o ich realizację²⁵.

(akta kontroli str. 631-632, 773-803)

1.2. We wszystkich kontrolowanych projektach nie zostały przekroczone ustalone w umowach z PFRON wskaźniki nakładu, będące ilorazem kwoty dofinansowania oraz liczby godzin udzielonego wsparcia. W poszczególnych projektach wskaźniki te przedstawiały się następująco: „Z Dorotkowem łatwiej” 61,05 w pierwszym roku (wykonanie 60,53) oraz 67,02 w drugim roku (wykonanie 66,75), „Do świata z Dorotkowem” odpowiednio: 80 (79,37) i 80,04 (80,01) oraz „Dorotkowe wsparcie na starcie” 84,67 (84,32).

Z wyjątkiem pierwszego roku realizacji projektu „Z Dorotkowem łatwiej” zrealizowane lub przekroczone zostały określone w umowach wskaźniki produktu, tj. średniej liczby godzin wsparcia udzielonego jednemu beneficjentowi. W poszczególnych projektach wskaźniki produktu przedstawiały się następująco: „Z Dorotkowem łatwiej” 364,08 (realizacja 357,24)²⁶ oraz 305,02 (305,64), „Do świata z Dorotkowem” 222,92 (223,22) i 210 (210) oraz „Dorotkowe wsparcie na starcie” 247,65 (248,41).

Fundacja osiągnęła wyznaczone w umowach wskaźniki rezultatu określane jako liczba BO projektu, którzy rozwinęli kompetencje lub nabyli umiejętności określone dla nich indywidualnie jako cel działań rehabilitacyjnych w Indywidualnych Planach Działania²⁷. Wyznaczone w umowach wskaźniki zakładały, że wszyscy uczestnicy projektu osiągną zakładane cele.

W poszczególnych projektach wskaźniki rezultatu przedstawiały się następująco: „Z Dorotkowem łatwiej” 47 (realizacja 47), „Do świata z Dorotkowem” 109 (109) oraz „Dorotkowe wsparcie na starcie” 17 (17).

(akta kontroli str. 616-617)

²¹ Terapii logopedyczno-pedagogicznej - 8 801 godzin wsparcia, terapii ruchowej - 7 375, Biofeedback - 2 816, zajęć rewalidacyjnych - 5 299, zajęć taneczno-teatralnych - 712, zajęć grupowych dla dzieci do lat 3 - 306, zajęć opiekuńczych - 2 574, dowozy - 753 oraz muzykoterapii - 372.

²² Terapii logopedyczno-pedagogicznej - 23 038 oraz terapii ruchowej - 23 067.

²³ Terapii logopedyczno-pedagogicznej - 2 136 oraz terapii ruchowej - 2 087.

²⁴ W przypadku beneficjentów nieposiadających zdolności do czynności prawnych poświadczenie podpisywane było przez ich przedstawicieli ustawowych.

²⁵ Tj. § 13 ust. 4 umowy nr ZZO/000195/02/D z 26 maja 2017 oraz nr ZZO/000180/02/D 14 kwietnia 2017 r. § 12 ust. 4 umowy nr ZZO/000216/02/D z 21 grudnia 2017 r.

²⁶ Założony wskaźnik produktu nie został wykonany ze względu na brak realizacji zaplanowanej liczby godzin wsparcia z uwagi na przyczyny niezależne od Fundacji związane ze stanem zdrowia uczestników projektu i niemożliwością ich uczestnictwa w zaplanowanej liczbie godzin terapii. Niewykorzystane z tego powodu środki w wysokości 24 620,14 zł zostały przez Fundację wrócone do PFRON.

²⁷ Dalej: „IPD”.

Zawarte z PFRON umowy były kilkakrotnie, na wniosek Fundacji, aneksowane. W wypadku umowy „Z Dorotkowem łatwiej” zawarto trzy aneksy²⁸, „Do świata z Dorotkowem” – trzy aneksy²⁹ oraz „Dorotkowe wsparcie na starcie” – dwa aneksy.³⁰ Główną przyczyną podpisywania aneksów była potrzeba włączenia do projektów nowych beneficjentów, co pozwoliło na wykorzystanie zaplanowanych godzin wsparcia, których głównie z powodów zdrowotnych nie mogli wykorzystać obecni w projekcie BO. W konsekwencji zwiększenia liczby uczestników projektów zmniejszeniu ulegał planowany wskaźnik produktu.

(akta kontroli str. 616-617)

W drugim roku realizacji projektu „Z Dorotkowem łatwiej” wzrósł planowany wskaźnik nakładu z 61,05 do 67,02 i jednocześnie nastąpił spadek planowanego wskaźnika produktu z 364,08 do 305,02. Prezes wyjaśniła, że wzrost wskaźnika nakładu był spowodowany koniecznością dostosowania stawek za pracę personelu projektu do obowiązujących stawek rynkowych. Zaproponowane przez PFRON stawki w pierwszym etapie były zbyt niskie, aby możliwa była współpraca z terapeutami w kolejnych etapach/projektach. Natomiast wskaźnik produktu zmalał z uwagi na urealnienie liczby godzin zaplanowanego wsparcia. W pierwszym roku realizacji tego projektu, z uwagi na trudne do przewidzenia wypadki losowe i zdrowotne BO, nie udało się zrealizować w 100% zaplanowanych godzin wsparcia. Dlatego też w drugim roku liczba godzin została tak zaplanowana, aby była możliwa do realizacji także w sytuacji problemów zdrowotnych i wypadków losowych uczestników.

W przypadku projektu „Do świata z Dorotkowem” w drugim roku jego realizacji nastąpił spadek planowanego wskaźnika produktu z 222,92 do 210,00. Prezes wyjaśniła, że było to konsekwencją zmniejszenia kwoty przyznanego dofinansowania przez PFRON, a w rezultacie zmniejszenia liczby godzin zaplanowanego wsparcia, przy jednoczesnym zwiększeniu liczby uczestników projektu.

(akta kontroli str. 137-178, 504-534, 651, 653-654)

PFRON zaakceptował sprawozdania końcowe oraz dokonał ostatecznego rozliczenia dofinansowania za pierwszy rok realizacji projektów: „Z Dorotkowem łatwiej” oraz „Do świata z Dorotkowem”. Do dnia zakończenia kontroli³¹ do Fundacji nie wpłynęła informacja o akceptacji sprawozdań oraz ostatecznego rozliczenia dofinansowania za drugi rok realizacji ww. projektów oraz całego projektu „Dorotkowe wsparcie na starcie”.

(akta kontroli str. 132-133, 501)

Z analizy losowo wybranej próby dokumentacji dotyczącej 30 uczestników kontrolowanych projektów wynika, że na początku, w trakcie (po pierwszym roku realizacji), jak i po zakończeniu projektu dla każdego rodzaju terapii, przeprowadzona była indywidualna diagnoza poziomu umiejętności uczestnika. Na podstawie diagnozy początkowej, dla każdego rodzaju terapii, opracowywane

²⁸ Aneks nr 1 z 2 lutego 2018 r. - dodanie 1 BO, Aneks nr 2 z 28 maja 2018 r. - na drugi rok realizacji projektu oraz Aneks nr 3 z 29 stycznia 2019 r. - dodanie 2 BO.

²⁹ Aneks nr 1 z 13 lipca 2017 r. - dodanie 16 BO, Aneks nr 2 z 14 października 2017 r. - dodanie 6 BO oraz przesunięcie terminu sprawozdania częściowego oraz Aneks nr 3 z 15 maja 2018 r. - na drugi rok realizacji projektu.

³⁰ Aneks nr 1 z 5 maja 2018 r. - zmiana terminu rozpoczęcia wsparcia, przesunięcie szacunkowej liczby BO z poszczególnych województw, zmiana informacji o kwalifikacjach terapeutów, zmiana liczby BO w terapii logopedyczno-pedagogicznej z 16 na 15 (brak możliwości znalezienia terapeuty dla jednego BO) oraz zmiana numeru rachunku, Aneks nr 2 z 8 stycznia 2019 r. - dodanie 1 BO.

³¹ Tj. do 16 września 2019 r.

były IPD przez prowadzących poszczególne terapie specjalistów. Poszczególne terapie prowadzone były przez specjalistów posiadających kwalifikacje zgodne ze złożoną do PFRON ofertą, tj.: neurologopedów, logopedów, oligofrenopedagogów, pedagogów oraz fizjoterapeutów. Wszyscy skontrolowani uczestnicy projektów posiadali w trakcie ich realizacji aktualne orzeczenia o niepełnosprawności.

(akta kontroli str. 618, 620, 623)

Zgodnie z § 7 ust. 1 zawartych z PFRON umów Fundacja na bieżąco prowadziła w formie elektronicznej, w specjalnie przygotowanej przez PFRON aplikacji³², ewidencję godzin wsparcia udzielonego każdemu BO projektu. Szczegółowej kontroli podano zgodność ewidencji w EGW z papierowymi poświadczeniami udzielonego wsparcia dla ww. wylosowanej grupy uczestników projektów. Stwierdzono błędy dotyczące ewidencji w EGW w zakresie łącznie 108 godzin wsparcia, co stanowiło 0,64% z 16 830 skontrolowanych godzin. Stwierdzone błędy dotyczyły przypisania godzin wsparcia niewłaściwym beneficjentom (ogólna liczba godzin udzielonego wsparcia się zgadzała) lub przypisania niewłaściwej liczby godzin wsparcia w wypadku zajęć grupowych³³.

Prezes wyjaśniła, że błędy powstały podczas ręcznego wprowadzania danych z ewidencji papierowej do EGW.

Zidentyfikowane błędy w wprowadzaniu danych od EGW nie miały wpływu na wyliczane przez PFRON wskaźniki nakładu i produktu oraz kwestie związane z finansowym rozliczeniem otrzymanego dofinansowania.

(akta kontroli str. 619, 621-622, 624-625, 633-634, 662-663)

Dodatkowo po zakończeniu każdego projektu, z własnej inicjatywy i poza samymi projektami, Fundacja zbierała od uczestników projektów oraz terapeutów ankiety dotyczące m.in. oceny prowadzonej terapii, oceny poziomu współpracy terapeuty - uczestnik/rodzic – koordynator projektu oraz propozycji obszarów do poprawy lub zmiany. Prezes wyjaśniła, że ankiety poddawane były analizie przez Zarząd Fundacji, a wnioski służyły do jeszcze lepszego wykonywania przez Fundację jej zadań statutowych.

(akta kontroli str. 649)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą Fundacja zrealizowała zadania zlecone jej przez PFRON zgodnie z zawartymi umowami. W ramach trzech skontrolowanych projektów osiągnięto zakładane cele, wyrażone wskaźnikami nakładu, produktu i rezultatu, a jakość uzyskanych przez uczestników projektów postępów w zwiększeniu ich kompetencji została potwierdzona przez terapeutów i rehabilitantów.

2. Przestrzeganie zasad wykorzystania środków

Opis stanu
faktycznego

2.1. Kwoty dotacji przyznanych Fundacji na realizację poszczególnych projektów były zgodne ze złożonymi przez nią wnioskami. Z przyznanych Fundacji środków wykorzystano: „Z Dorotkowem łatwiej” - 1 845 498,38 zł (tj. 98,6% dotacji), „Do świata z Dorotkowem” - 3 684 866,06 zł (99,9%) oraz „Dorotkowe wsparcie na

³² Ewidencji Godzin Wsparcia, dalej: „EGW”.

³³ Rozliczenie finansowe godzin wsparcia w ramach zajęć grupowych dokonywane było w oparciu o godzinę pracy personelu, a nie godziny udzielonego wsparcia otrzymane przez poszczególnych uczestników zajęć.

starcie" - 356 099,55 zł (99,9%). Niewykorzystane kwoty dotacji tj. odpowiednio 26 547,67 zł, 1 854,96 zł i 380,45 zł zostały zwrócone do PFRON.

(akta kontroli str. 616)

W księgach pomocniczych Fundacji dla każdego projektu wyodrębniono analitycznie konta księgowo, na których były ewidencjonowane koszty ponoszone w trakcie realizacji poszczególnych projektów.

(akta kontroli str. 713-720)

Kwoty podane w sprawozdaniach końcowych z realizacji wszystkich projektów były zgodne z zapisami właściwych kont rozliczeniowych za okresy objęte rozliczeniami.

(akta kontroli str. 721-742)

Szczegółowej kontroli poddano łącznie 76 wylosowanych dowodów księgowych, o łącznej wartości 91 446,69 zł, dokumentujących koszty realizacji analizowanych projektów. Wszystkie dokumenty spełniały warunki określone w art. 21 i 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. rachunkowości³⁴. Dowody były opatrzone pieczęcią Fundacji i zawierały sporządzony w sposób trwały opis zawierający informacje: z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta oraz jakie było przeznaczenie zakupionych towarów, usług lub innego rodzaju opłaconej należności. Dokumenty były opatrzone klauzami wskazującymi na: źródła finansowania projektu wraz z kwotą środków, numerem umowy z PFRON oraz nazwą realizowanego projektu, a także znajdowały się na nich podpisy osób dokujących ich weryfikacji i zatwierdzenia, w tym pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym. Wyjątek stanowiły karty pracy wolontariuszy, które nie zostały opatrzone przez Fundację wymaganą zgodnie z umową z PFRON klauzulą, co szerzej zostało opisane w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 611-613, 626-630)

Fundacja prowadziła odrębną księgowość dla działalności odpłatnej³⁵ i nieodpłatnej, w sposób pozwalający na określenie przychodów, kosztów i wyników dla każdej z nich.

(akta kontroli str. 22-27, 713-720, 743-771)

2.2. Zadania objęte kontrolą nie były dotowane ze środków PFRON pochodzących z innych źródeł.

(akta kontroli str. 116-131, 227-243, 446-500, 544-601, 635-646)

Wniesiony wkład własny ze źródeł niepublicznych, był zgodny z umowami z PFRON i wyniósł w projekcie „Z Dorotkowem łatwiej” - 211 554,00 zł (tj. 10,3% kwoty całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu), „Do świata z Dorotkowem” - 197 386,30 zł (5,1%) oraz „Dorotkowe wsparcie na starcie” - 21 115,00 zł (5,6%).

Wkład własny we wszystkich projektach, z wyjątkiem pierwszego roku realizacji projektu „Z Dorotkowem łatwiej”³⁶, został w całości sfinansowany w postaci opłat pobieranych od rodziców/opiekunów uczestników projektów za każdą godzinę zajęć indywidualnych.

(akta kontroli str. 30, 129, 139, 243, 247, 354, 491-500, 505, 601, 645)

W pierwszym roku realizacji projektu „Z Dorotkowem łatwiej” Fundacja częściowo wkład własny wniosła w postaci pracy ośmiu wolontariuszy, którzy przepracowali

³⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 351.

³⁵ Fundacja nie prowadziła działalności odpłatnej, która zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 poz. 688, ze zm.) kwalifikowałaby się jako działalność gospodarcza.

³⁶ Wkład własny w części został wniesiony w postaci pracy wolontariuszy.

łącznie 1 520 godzin. Godziny te zgodnie ze stawką określoną w ogłoszeniu³⁷ zostały przeliczone i wykazane jako wkład własny w wysokości 22 800 zł. Praca wolontariuszy została wykonana na podstawie podpisanych z nimi przez Fundację porozumień o współpracy i udokumentowana w postaci kart pracy wolontariuszy.

(akta kontroli str. 64,125, 664-708)

Fundacja w ramach kontrolowanych projektów uzyskiwała przychody, w postaci opłat pobieranych od rodziców/opiekunów uczestników projektów za każdą godzinę zajęć indywidualnych³⁸. Przychody te zostały ujęte w ofercie jako wkład własny i wydatkowane w całości na rozliczenie kosztów bezpośrednich i kwalifikowanych projektów oraz wykazano je w całości w złożonych przez Fundację sprawozdaniach.

(akta kontroli str. 66, 129, 168, 243, 277, 381, 491, 533, 601, 645)

2.3. Fundacja prawidłowo rozliczyła koszty kwalifikowane projektów, na które składały się w wypadku wszystkich projektów koszty bieżące w postaci:

- kosztów osobowych personelu merytorycznego,
- innych kosztów związanych z realizacją projektu w postaci obowiązkowego audytu.

Dodatkowo w przypadku projektu „Z Dorotkowem łatwiej”, oprócz ww. wymienionych, poniesiono następujące kwalifikowane koszty bieżące:

- koszty związane z udziałem uczestników projektu w postaci: kosztów dowozu BO na zajęcia oraz kosztów zakupu materiałów dydaktycznych na zajęcia grupowe i opiekuńcze,
- koszty funkcjonowania jednostek wskazanych do realizacji projektu w postaci: kosztów najmu pomieszczeń do rehabilitacji BO oraz najmu pomieszczeń na zajęcia teatralno-muzyczne,
- koszty nabycia środków trwałych do rehabilitacji - luster i luster korekcyjnych.

oraz koszt inwestycyjny w postaci stołu rehabilitacyjnego do Bobath³⁹.

(akta kontroli str. 110-131, 217-243, 343-350, 436-500, 535-601, 635-645)

Fundacja we wszystkich projektach ryczałtowo rozliczyła koszty pośrednie. W wypadku projektu „Dorotkowe wsparcie na starcie” było to 19% kosztów bezpośrednich, „Dorotkowem łatwiej” i „Do świata z Dorotkowem” po 17%.

Wkład własny został wniesiony do projektów w ramach kosztów bezpośrednich. Fundacja nie rozliczyła wydatków wymienionych w katalogu kosztów pośrednich, jako koszty pośrednie.

(akta kontroli str. 116-129, 227-243, 446-500, 544-601, 635-645)

Większość kosztów została poniesiona zgodnie z zaplanowanymi budżetami projektów. Niewykorzystane kwoty dotacji, wskazane w punkcie 2.1.wystąpienia pokontrolnego, zostały zwrócone do PFRON.

(akta kontroli str. 110-131,217-243, 342-350, 436-500, 535-601, 635-645)

2.4. We wszystkich kontrolowanych projektach Fundacja zleciła podmiotowi zewnętrznemu przeprowadzenie obowiązkowych audytów zewnętrznych po każdym

³⁷ Zgodnie z ogłoszeniem konkursu „Kurs na samodzielność – zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych w życiu społecznym” z 18 października 2016 r. wartość pracy jednego wolontariusza nie może przekroczyć kwoty 15 zł za jedną godzinę pracy.

³⁸ „Z Dorotkowem łatwiej” – 6,00 zł w pierwszym roku i 10,00 zł w drugim, „Do świata z Dorotkowem” 4,30 zł w pierwszym roku i 4,26 zł w drugim oraz „Dorotkowe wsparcie na starcie” – 5,00 zł.

³⁹ Fizjoterapeutyczna metoda rehabilitacyjna, stosowana w rehabilitacji dzieci i dorosłych z deficytami neurologicznymi oraz wymagających pobudzenia w zakresie rozwoju psychomotorycznego.

roku realizacji projektów⁴⁰. Dodatkowo w przypadku projektu „Z Dorotkowem łatwiej” zlecono zewnętrznemu przewoźnikowi dowóz BO do placówki, gdzie były prowadzone terapie oraz zajęcia. Łączna wartość tych zamówień w ramach jednego projektu, nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 tys. euro netto. W zakresie zlecenia zamówień dotyczących zadań wykonywanych przez personel projektu, Fundacja stosowała zasady konkurencyjności określone w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności kosztów w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych”⁴¹.

(akta kontroli str. 110-131,217-243, 342-350, 436-500, 535-601, 614, 635-645)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Na żadnej z 12 kart pracy wolontariuszy sporządzonych w ramach realizacji projektu „Z Dorotkowem łatwiej”, nie umieszczono wymaganej zgodnie z § 4 ust. 6 umowy z PFRON⁴² klauzuli: „wkład własny niefinansowy Zleceniobiorcy wyceniony na kwotę.... zł - dotyczy umowy nr ....., projekt pn. ....”.

Prezes Fundacji wyjaśniła, że koordynator projektu nie dopatrywał swoich obowiązków i karty pracy wolontariuszy nie zostały wystarczająco opisane. Ówczesny koordynator nie jest już współpracownikiem Fundacji, a w kontynuacji projektów praca wolontariuszy nie jest już wykorzystywana.

(akta kontroli str. 666-708, 663)

OCENA CZĄSTKOWA

Fundacja prawidłowo sfinansowała i rozliczyła koszty kwalifikowane związane z realizacją skontrolowanych projektów. Poprawnie został wniesiony i rozliczony wkład własny. Sporządzane sprawozdania były zgodne z prowadzoną ewidencją księgową. Personelowi projektu oraz podwykonawcom zlecano zadania z zachowaniem zasady konkurencyjności. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła braków w opisach kart pracy wolontariuszy, wymaganych umową z PFRON.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z tym, że PFRON zaakceptował sprawozdania końcowe oraz dokonał ostatecznego rozliczenia dofinansowania za pierwszy rok realizacji projektu „Z Dorotkowem łatwiej”, a w kontynuacji tego i pozostałych projektów Fundacja zaprzestała współpracy z wolontariuszami, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków związanych ze stwierdzoną nieprawidłowością.

⁴⁰ Zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi audytu zewnętrznego zadań/projektów finansowanych w części lub w całości ze środków PFRON w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych” dostępnymi na stronie internetowej PFRON pod adresem: <https://www.pfron.org.pl/organizacje-pozarządowe/projekty-i-konkursy-dla-organizacji-pozarządowych/zadania-zlecane-konkurs/wytyczne-dotyczące-audytu-zewnętrznego-zadan-projektow-finansowanych-w-czesci-lub-w-calosci-ze-srodkow-pfron-w-ramach-ustawy-o-rehabilitacji-zawodowej-i-spoecznej-oraz-zatrudnianiu-osob-niepelnosprawnych/>.

⁴¹ Wytyczne stanowią załącznik numer 8 do Zasad wspierania realizacji zadań i były dostępne na stronie internetowej PFRON https://www.pfron.org.pl/fileadmin/Zadania_zlecane/Profesjonali_w_dzialaniu/8-Zasady_2016_zal8_wytyczne_kwalifikowalnosc_pp2_.doc?utm_campaign=pfron&utm_source=df&utm_medium=download.

⁴² Umowa nr ZZO/000195/02/D z dnia 26 maja 2017 r.

Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Bydgoszcz, 10 października 2019 r.

Kontroler
Marcin Mościcki
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p.o. Dyrektor
Oliwia Bar

.....
podpis

